

Súd: Okresný súd Vranov nad Topľou
Spisová značka: 5C/46/2018
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8818203243
Dátum vydania rozhodnutia: 12. 04. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Barbora Kovaliková
ECLI: ECLI:SK:OSVT:2022:8818203243.9

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Vranov nad Topľou sudkyňou JUDr. Barborou Kovalikovou v spore žalobcov: 1) U. E., K.. XX. XX. XXXX v Jasenovciach, v súčasnosti na mieste neznámom, 2) X. E., K.. XX. XX. XXXX v Jasenovciach, v súčasnosti na mieste neznámom, 3) U. W., Y. W., v súčasnosti na mieste neznámom, všetci zastúpení: 1. Slovenský pozemkový fond, Búdkova 36, 817 15 Bratislava, IČO: 17 335 345, 2. Lesy Slovenskej republiky, štátny podnik, Nám. SNP 8, 975 66 Banská Bystrica, IČO: 36 038 351 proti žalovanému: Q.. U. E., K.. XX. XX. XXXX, G.K. XXXX/X, XXX XX V., zastúpenému: JUDr. Branislav Kahanec, advokát so sídlom Vajanského 33, 080 01 Prešov, o určenie vlastníckeho práva s prísl., t a k t o

rozhodol:

I. Žalobu z a m i e t a .

II. Žalovanému p r i z n á v a voči žalobcom v 1., 2. a 3. rade nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 %, o výške ktorého rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozsudku samostatným uznesením.

o d ô v o d n e n i e :

1. Žalobcovia sa cestou zástupcu Slovenský pozemkový fond (ďalej „žalobcovia“) žalobou doručenou tunajšiemu súdu dňa 20. 11. 2018 domáhali, aby súd určil, že nehnuteľnosti nachádzajúce sa katastrálnom území X., obec X., okres Vranov nad Topľou, zapísané na liste vlastníctva číslo XXX ako parcely registra C KN

- parcelné číslo 374/3 o výmere 2673 m² trvalý trávnatý porast,
- parcelné číslo 374/4 o výmere 6811 m² trvalý trávnatý porast,
- parcelné číslo 375/4 o výmere 120 m² zastavaná plocha a nádvorie,
- parcelné číslo 306/22 o výmere 918 m² lesný pozemok

sú vo vlastníctve U. E., nar. dňa XX. XX. XXXX v Jasenovciach, v podiele 1/4, v správe Slovenského pozemkového fondu so sídlom v Bratislave, Búdkova 36, PSČ: 817 15, IČO: 17 335 345, X. E., K.. P. XX. XX. XXXX v Jasenovciach v podiele 1, v správe Slovenského pozemkového fondu so sídlom v Bratislave, Búdkova 36, PSČ: 817 15, IČO : 17 335 345, U. W., Y. W. v podiele 2/4, v správe Slovenského pozemkového fondu, so sídlom v Bratislave, Búdkova 36, PSČ: 817 15, IČO : 17 335 345 a priznal žalobcom náhradu trov konania.

2. SPF žalobu odôvodnil tým, že žalovaný je zapísaný ako výlučný vlastník predmetných nehnuteľností. Nehnuteľnosti boli pôvodne zapísané na liste vlastníctva číslo XXX katastrálne územie X., obec X., okres Vranov nad Topľou vo vlastníctve U. W., Y. W. v podiele 2/4, U. E. v podiele 1 a X. E. v podiele 1. Žalovaný nadobudol nehnuteľnosti na základe osvedčenia o vyhlásení o nadobudnutí vlastníctva nehnuteľnosti vydržaním spísaného dňa 26. 11. 2008 vo forme Notárskej zápisnice N 271/2008, Nz 51940/2008 v Notárskom úrade JUDr. Štefana Štefanka vo Vranove nad Topľou. Podľa Notárskej zápisnice žalovaný nadobudol Nehnuteľnosti „dedením po svojom otcovi, Š. E., K.. XX. XX. XXXX, zomretom 22. 03. 2003, ktorý tieto nadobudol darom od pozemnoknižných vlastníkov v roku 1948,

mimo registračného postupu, oprávnenou dobromyseľnou držbou do roku 1958, kedy boli združené. Vlastníctvo teda nadobudol v zmysle § 460 OZ dňom 22. 03. 2003 smrťou svojho otca“. Svoju žiadosť doložil listom vlastníctva číslo XXX katastrálne územie X., Vyjadrením a Potvrdením Obce Jasenovce, rodným listom X. E. (žalobcu v 2. rade) a úmrtným listom otca Š. E.. Podľa Potvrdenia Obecného úradu v Jasenovciach (č. 677/08), ktoré je prílohou Notárskej zápisnice, žalovaný nadobudol nehnuteľnosti dedením po svojom otcovi Š. E., ktorý bol bratrancom X.Á. E. U. U. E.. Od menovaných ich získal darom v roku 1948, kedy sa vystaňovali s rodičmi X. E. U. Q., rodenou S. z obce Jasenovce. Podľa Vyjadrenia Obecného úradu v Jasenovciach (č. 678/08) menovaní sa vystaňovali do zahraničia, odkiaľ sa už nevrátili. Otec žalovaného - Š. E., užíval nehnuteľnosti ako vlastné až do roku 1958, kedy boli združené. K podielovej spoluvlastníčke U. W.R., rodenej W. Obecný úrad v Jasenovciach uviedol: „bola sesternica mojej nebohej prababky, ktorej pobyt nám nie je známy“. Zápis Notárskej zápisnice do katastra nehnuteľností mal za následok zánik vlastníckeho práva žalobcov (pôvodných vlastníkov) k Nehnuteľnostiam. Podľa Notárskej zápisnice sa žalovaný stal výlučným vlastníkom nehnuteľností (v podiele 1/1) nachádzajúcich sa v katastrálnom území X., obec X., okres Vranov nad Topľou, zapísaných na liste vlastníctva číslo XXX ako parcely registra E KN parcelné číslo 1168 o výmere 1618 m² lesné pozemky, parcelné číslo 1171 o výmere 6811 m² lesné pozemky, parcelné číslo 1174 o výmere 1208 m² orná pôda. V rámci konania registra obnovenej evidencie pozemkov bola upravená výmera pozemkov nasledovne: parcelné číslo 1168 o výmere 2382 m² lesné pozemky, parcelné číslo 1171 o výmere 4429 m² lesné pozemky, parcelné číslo 1174 o výmere 3711 m² orná pôda. Zmena bola v katastri nehnuteľností vyznačená pod položkou výkazu zmien 15/14. Na základe Geometrického plánu č. 55/2015 vyhotoveného H.. Y. K. dňa 01. 06. 2016, parcely registra E KN parcelné číslo 1168 o výmere 2382 m² lesné pozemky a parcelné číslo 1171 o výmere 4429 m² lesné pozemky zanikli a bola vytvorená parcela registra C KN parcelné číslo 374/4 o výmere 6811 m² trvalý trávnatý porast. Rovnako zanikla parcela registra E KN parcelné číslo 1174 o výmere 3711 m² orná pôda a boli vytvorené parcely registra C KN parcelné číslo 374/3 o výmere 2673 m² trvalý trávnatý porast, parcelné číslo 375/4 o výmere 120 m² zastavaná plocha a nádvorie a parcelné číslo 306/22 o výmere 918 m² lesný pozemok. Zmena bola vyznačená pod položkou výkazu zmien 32/16. Žalobcovia zastúpení Slovenským pozemkovým fondom sa domáhajú určenia vlastníckeho práva na tom skutkovom základe, že svoje vlastnícke právo nikdy nestratili nakoľko žalovaný (vydržiteľ) nesplnil podmienky vydržania upravené v ust. § 134 Občianskeho zákonníka. Na základe toho sú žalobcovia zastúpení Slovenským pozemkovým fondom oprávnení sa domáhať jeho navrátenia prostredníctvom žaloby o určenie vlastníckeho práva cestou príslušného súdu. Žalovaný v Notárskej zápisnici tvrdí, že jeho právny predchodca Nehnuteľnosti nadobudol v roku 1948, darom od pozemnoknižných vlastníkov. Existencia darovacej zmluvy príp. zmlúv však z Notárskej zápisnice a jej príloh nevyplýva a žalovaný ju/ich nepredložil ani Slovenskému pozemkovému fondu po tom, čo bol Žiadosťou zo dňa 18. 05. 2016 vyzvaný k preukázaniu a zdokladovaniu splnenia podmienok k nadobudnutiu vlastníckeho práva k Nehnuteľnostiam vydržaním. Z uvedeného Slovenský pozemkový fond vyvodzuje, že žalovaný písomnou darovacou zmluvou nedisponuje. Navyše, platil prísny intabulačný princíp, čo znamená, že k prevodu vlastníckeho práva bol nevyhnutný právny dôvod (napr. písomná darovacia zmluva, ktorá v prejednávacom prípade neexistuje) a úkon, ktorým sa prevod dovŕšil. Týmto úkonom bol zápis v pozemkovej knihe. Pozemková kniha do účinnosti zákona č. 141/1950 Zb. plnila nielen evidenčnú (registračnú) funkciu, ale aj právotvornú (konštitutívnu), čo znamenalo že zápisy do pozemkovej knihy mali význam nielen pre zabezpečenie prehľadu a deklarácie istých práv, ale tiež zabezpečovali vznik, zmenu a zánik pozemkovoknižných práv. Tento stav platil do 1. januára 1951, kedy nadobudol účinnosť nový Občiansky zákonník zákona č. 141/1950 Zb. Sporným je aj samotné užívanie Nehnuteľností právnym predchodcom žalovaného, nakoľko ani táto skutočnosť nebola nijakým spôsobom preukázaná. Potvrdenie (č. 677/08) a Vyjadrenie Obecného úradu v Jasenovciach (č. 678/08), ktoré potvrdzujú užívanie Nehnuteľností otcom žalovaného Slovenský pozemkový fond nemôže akceptovať ani považovať za dôkaz, lebo skutočnosti v nich uvádzané sú rozporné, nezrozumiteľné a v časti nepravdivé (napr. keď Obecný úrad vo vzťahu k žalobcovi v 3. rade uvádza: „bola sesternica mojej nebohej prababky“, alebo keď Obecný úrad potvrdil, že žalovaní v I. a 2. rade sa vystaňovali so svojimi rodičmi do zahraničia, ale matka žalobcov v 1. a 2. rade - Q. E., rodená S. zomrela dňa 25. marca 1915 v Jasenovciach). Aj keby sa pripustilo, že právny predchodca žalovaného užíval Nehnuteľnosti od roku 1948, ich samotné faktické užívanie ešte neznamená, že bol pri nastúpení do držby podľa obyčajového práva platného na Slovensku do 31. decembra 1950 a počas plynutia vydržacej doby podľa Občianskeho zákonníka č. 141/1950 Zb. dobromyseľný. Slovenský pozemkový fond má za to, že nebola splnená minimálne jedna z podmienok pre nadobudnutie vlastníctva vydržaním, a to oprávnenosť držby právnym predchodcom žalovaného. Slovenský pozemkový fond má za to, že táto skutočnosť musela objektívne vyvolať u právneho predchodcu žalovaného pochybnosti, že mu do

pozemkovej knihy nezapísané Nehnutelnosti patria (a je jej vlastníkom), keď bolo všeobecne známe, že vlastnícke právo sa podľa v tom čase platného právneho stavu prevádzalo až zápisom do pozemkovej knihy a nie už uzavretím darovacej zmluvy (ktoré tvrdenie tiež nebolo doposiaľ preukázané). Aj keď právny predchodca žalovaného mohol mať subjektívny pocit, že mu Nehnutelnosti patria, samotný subjektívny pocit držiteľa nemôže byť sám osebe podkladom pre vydržanie, ak nie je tento pocit vyvolaný okolnosťami objektívne nasvedčujúcimi oprávnenosti držby. Slovenský pozemkový fond má za to, že v danom prípade takéto okolnosti nasvedčujúce oprávnenosti držby neexistujú. Ani prípadná dlhodobá držba Nehnutelností právnym predchodcom žalovaného bez toho, že by bola preukázaná skutočnosť, ktorá v ňom mohla vyvolať presvedčenie, že sa stal vlastníkom Nehnutelností, nepostačuje pre ustálenie splnenia podmienok nadobudnutia vlastníckeho práva vydržaním. Slovenskému pozemkovému fondu s poukazom na vyššie uvedené neostáva iné ako konštatovať absenciu právneho titulu, na základe ktorého mohol právny predchodca žalovaného (ale aj samotný vydržiteľ) nadobnúť presvedčenie, že k pozemkom nadobudol vlastnícke právo. A ak právny predchodca žalovaného nebol ku dňu svojej smrti vlastníkom Nehnutelností, potom ani ďalšie tvrdenie žalovaného, že následne vlastníctvo k Nehnutelnostiam „nadobudol v zmysle § 460 OZ dňom 22. 03. 2003, smrťou svojho otca“ nemôže byť pravdivé. Právna úprava dedičského práva vychádza síce zo zásady, že dedičstvo prechádza na dediča (dedičov) okamihom poručiteľovej smrti (§ 460 Občianskeho zákonníka), ale tiež vychádza z princípu ingerencie štátu pri nadobúdaní dedičstva a predpokladá okrem iného, že dedičstvo po každom poručiteľovi musí byť najprv súdom prejednané a rozhodnuté, čo je odôvodnené požiadavkou právnej istoty pri zmene vlastníckych vzťahov, alebo iných oprávnení v dôsledku smrti; záujmom na čo najširšom zistení rozsahu majetku a práv patriacich do dedičstva, a aby nedochádzalo k ohrozeniu práv tretích osôb. V tejto súvislosti vyvstáva potreba zákonného postupu, ktorého výsledkom je rozhodnutie o tom, kto nadobudol dedičstvo a v akom rozsahu (podiele). K nadobudnutiu dedičstva teda nedochádza len na základe smrti poručiteľa, ale zákon okrem iného predpokladá aj to, že dedičstvo po poručiteľovi musí byť súdom prejednané a rozhodnuté. V prejednávanom prípade táto podmienka nebola splnená. S poukazom na vyššie uvedené, teda k nadobudnutiu dedičstva nestačí konštatovanie do Notárskej zápisnice, že sa stáva dedičom po svojom otcovi podľa § 460 Občianskeho zákonníka. Nevyhnutné je riadne prejednanie dedičstva vrátane zistenia okruhu do úvahy prichádzajúcich dedičov. To by však musela byť splnená podmienka, že poručiteľ bol ku dňu svojej smrti vlastníkom konkrétnej nehnuteľnosti. Právny predchodca žalovaného ku dňu svojej smrti nebol vlastníkom Nehnutelností, logicky tie nemohli byť predmetom dedičského konania po ňom. Ak si teda žalovaný podľa Notárskej zápisnice odvodzuje svoje vlastnícke právo od svojho právneho predchodcu tak, že tento nadobudol vlastníctvo za svojho života a on sa stal vlastníkom Nehnutelností titulom dedenia. Slovenský pozemkový fond má za to, že ani v roku 2008 neboli ani v súčasnosti nie sú splnené podmienky na vydržanie podľa § 134 Občianskeho zákonníka. Slovenský pozemkový fond je právnická osoba zriadená zákonom č. 330/1991 Zb. o pozemkových úpravách, usporiadaní pozemkového vlastníctva, obvodných pozemkových úradoch, pozemkovom fonde a o pozemkových spoločenstvách v znení neskorších predpisov. Podľa § 34 ods. 14 zákona č. 330/1991 Zb. o pozemkových úpravách, usporiadaní pozemkového vlastníctva, pozemkových úradoch, pozemkovom fonde a o pozemkových spoločenstvách v znení neskorších predpisov, pozemkový fond za štát a neznámych vlastníkov koná pred súdom vo veciach nehnuteľností uvedených v osobitnom predpise, podielov spoločnej nehnuteľnosti uvedených v osobitnom predpise a pozemkov, ktorých vlastníkom nie je známy, a to aj vtedy, ak vlastnícke právo štátu a neznámych vlastníkov je sporné; obdobne postupuje správca vo veciach lesných pozemkov vo vlastníctve štátu a lesných pozemkov, ktorých vlastníkom nie je známy. Slovenský pozemkový fond sa pred podaním žaloby pokúsil identifikovať žalobcov a vykonal šetrenie prostredníctvom Štátneho archívu v Prešove, Matričného úradu v Slovenskej Kajni a Ministerstva vnútra SR, odboru registrov, matrík a hlásenia pobytu, oddelenia správy registrov a zistil nasledujúce skutočnosti: X. E. a Y. D. (bez presných dátumov narodenia) mali syna X. E. narodeného v roku 1885. X. E. dňa 7. februára 1909 uzatvoril manželstvo s Q. S. narodenou v roku 1892. V manželstve sa narodili dve deti: U. E. narodená dňa X. P. XXXX (žalobca v 1. rade) a X. E. narodený dňa X. E. XXXX (žalobca v 2. rade). Žalobcovia v I. a 2. rade sa v súčasnosti nachádzajú na neznámom mieste, podľa niektorých nepotvrdených výpovedí v roku 1949 emigrovali do Poľska. Slovenskému pozemkovému fondu sa nepodarilo identifikovať žalobcu v 3. rade U. W., Y. W. Z toho dôvodu menovanú uvádza ako neznámu vlastníčku bez identifikačných znakov. Podľa nepotvrdených informácií sa menovaná zdržiavala na Slovensku (resp. v bývalom Československu) len prechodne, trvalý pobyt mala v USA. Slovenský pozemkový fond je na základe výsledkov šetrenia a v zmysle uvedených zákonných ustanovení oprávnený zastupovať v súdnom konaní žalobcov, ktorí sú neznámymi vlastníckymi. Požiadavka preukázania danosti naliehavého právneho záujmu je v súčasnosti upravená v ustanovení § 137 písm. c) Civilného sporového poriadku, podľa ktorého žalobou možno

požadovať, aby sa rozhodlo najmä o určení, či tu právo je alebo nie je, ak je na tom naliehavý právny záujem; naliehavý právny záujem nie je potrebné preukazovať, ak vyplýva z osobitného predpisu. Návrhom v zmysle tohto zákonného ustanovenia možno uplatniť pozitívne alebo negatívne určenie, či tu právny vzťah alebo právo je, alebo nie je. V katastri nehnuteľností je ako vlastník sporných Nehnuteľností zapísaný žalovaný, hoci žalobcovia nikdy platne nepreviedli vlastnícke právo k Nehnuteľnostiam na niekoho iného. Napriek tomu v katastri nehnuteľností nie sú zapísaní ako ich vlastníci. Žalobcovia zastúpení Slovenským pozemkovým fondom teda majú naliehavý právny záujem na určení vlastníckeho práva k Nehnuteľnostiam, nakoľko v súčasnosti faktický stav nie je v súlade so stavom právnym a bez tohto určenia sú práva žalobcov ohrozené, resp. bez tohto určenia je ich právne postavenie neisté. Slovenský pozemkový fond má za to, že prostredníctvom určovacej žaloby je možné eliminovať v súčasnosti existujúci stav ohrozenia práva alebo neistoty v právnom vzťahu, pričom k zodpovedajúcej náprave nemožno dospieť iným spôsobom.

3. K žalobe sa vyjadril podaním zo dňa 11. 03. 2019 žalovaný, ktorý uviedol, že v prvom rade namieta aktívnu legitímáciu Slovenského pozemkového fondu na podanie predmetnej žaloby. V zmysle právnych predpisov Slovenský pozemkový fond zastupuje „neznámych vlastníkov“ a nie subjekty, ktoré už nemajú spôsobilosť byť účastníkom konania. Zo žaloby a z označenia dátumov narodenia žalobcov vyplýva, že títo by mali ku dňu podania žaloby 110 resp. 105. Z uvedeného dôvodu preto nie je možné objektívne týchto považovať za subjekty právnych vzťahov a teda v súdnom konaní ani nemôžu vystupovať. Zároveň na tunajšom súde prebiehalo konanie pod sp. zn. 4C/41/92, pričom z odôvodnenia rozsudku zo dňa 11. 06. 1996 vyplýva, že U. E., K.. XX. XX. XXXX zomrela dňa 28. 02. 1956 a X. E.. K.. XX. XX. XXXX zomrel dňa 02. 01. 1989. Zároveň namietol aktívnu legitímáciu Slovenského pozemkového fondu vo vzťahu k podaniu žaloby na určenie vlastníckeho práva k spoluvlastníckym podielom na lesných pozemkoch. Ako to Slovenský pozemkový fond v žalobe sám uviedol, v konaniach pred súdom nezistených vlastníkov zastupuje ex lege Slovenský pozemkový fond a v prípade lesných pozemkov Lesy SR, š. p., keďže predmetom tohto konania sú spoluvlastnícke podiely aj na lesných pozemkoch. Slovenský pozemkový fond nie je oprávnený k podaniu žaloby za iný subjekt, teda za Lesy SR, š. p. Dňa 26. 11. 2008 bola na notárskom úrade JUDr. Štefana Štefanka spísaná notárska zápisnica o vyhlásení o nadobudnutí vlastníctva nehnuteľností vydržaním, v ktorej pravdivo popísal nadobudnutie vlastníckeho práva. Jeho otec Š. E., K.. XX. XX. XXXX, zomrelý dňa 22. 03. 2003 nadobudol predmetné nehnuteľnosti od svojho bratranca X. E. a sesternice U. E., ktorí sa niekedy okolo roku 1948 vysťahovali do Poľska. Následne tieto nehnuteľnosti nadobudol po svojom otcovi. Poukazuje ešte aj na skutočnosti že v roku 2013 prebehol v obci Jasenovce ROEP, pričom jeho vlastnícke právo bolo v návrhu registra ROEP plne akceptované. O návrhu ROEP bol Slovenský pozemkový fond plne informovaný nakoľko v Obci Jasenovce zastupoval nezistených vlastníkov a voči registru obnovenej evidencie pozemkov voči jeho osobe a jeho vlastníckemu právu v zákonom stanovenej lehote nič nenamietal. Nakoľko žalovaný je od počiatku bol v presvedčení, že spoluvlastnícke podiely, ktoré sú predmetom tohto konania nadobudol jeho otec Š. E. v roku 1948, bol ich oprávneným držiteľom a teda nadobudol v súlade s právnymi predpismi Slovenskej republiky vlastnícke právo.

4. K vyjadreniu žalovaného sa podaním zo dňa 28. 05. 2019 vyjadrili žalobcovia cestou SPF, ktorý uviedol, že Argumentáciu žalovaného v jeho podaní považuje za v rozpore s právnou úpravou predpokladajúcou osobitný subjekt občianskoprávných vzťahov, ktorým je neznámy, resp. nezistený vlastník, ktorý nie je účastníkom právnych vzťahov ako fyzická osoba, ktorého procesná subjektivita je ohraničená narodením a smrťou, ale má postavenie osobitného subjektu právnych vzťahov upraveného osobitnými zákonmi, ktorému tieto zákony priznávajú hmotnoprávne a procesnoprávne povinnosti a zároveň ustanovujú osoby oprávnené za tento subjekt konať. Subjekt neznámeho, resp. nezisteného vlastníka bol zavedený do právneho poriadku osobitnými zákonmi upravujúcimi vlastnícke vzťahy k pôde a usporiadanie pozemkového vlastníctva, zákonom č. 229/1991 Zb. o úprave vlastníckych vzťahov k pôde a inému poľnohospodárskemu majetku v znení neskorších predpisov, zákonom č. 330/1991 Zb. o pozemkových úpravách, usporiadaní pozemkového vlastníctva, obvodných pozemkových úradoch, pozemkovom fonde a o pozemkových spoločenstvách v znení neskorších predpisov, zákonom č. 180/1995 Z. z. o niektorých opatreniach na usporiadanie vlastníctva k pozemkom v znení neskorších predpisov, ktoré majú vo vzťahu k Občianskemu zákonníku povahu lex specialis. Žiadne zákonné ustanovenia neobmedzujú definíciu nezisteného vlastníka iba na osobu, ktorá žije napriek tomu, že nie sú v katastri nehnuteľností zapísané jej identifikačné údaje. Slovenský pozemkový fond je právnická osoba zriadená zákonom č. 330/1991 Zb. o pozemkových úpravách, usporiadaní pozemkového vlastníctva, obvodných pozemkových úradoch, pozemkovom fonde a o pozemkových spoločenstvách

v znení neskorších predpisov. Podľa § 34 ods. 14 zákona č. 330/1991 Zb. o pozemkových úpravách, usporiadaní pozemkového vlastníctva, obvodných pozemkových úradoch, pozemkovom fonde a o pozemkových spoločenstvách v znení neskorších predpisov pozemkový fond za štát a neznámych vlastníkov koná pred súdom vo veciach nehnuteľností uvedených v osobitnom predpise, podielov spoločnej nehnuteľnosti uvedených v osobitnom predpise a pozemkov, ktorých vlastníci nie je známy a to aj vtedy, ak vlastnícke právo štátu a neznámych vlastníkov je sporné: obdobne postupuje správca vo veciach lesných pozemkov vo vlastníctve štátu a lesných pozemkov, ktorých vlastníci nie je známy. Podľa § 16 ods. 1 zákona č. 180/1995 Z. z. o niektorých opatreniach na usporiadanie vlastníctva k pozemkom v znení neskorších predpisov, Fond nakladá podľa tohto zákona a osobitných predpisov s pozemkami a) vo vlastníctve štátu uvedenými v osobitnom predpise a v § 14 ods. 1 a v § 15, b) s nezisteným vlastníkom (§ 13), c) ktorých vlastníctvo nie je evidované podľa predpisov o katastri nehnuteľností v súbore geodetických informácií a v súbore popisných informácií alebo ak sa nepreukáže inak, ak ide o lesné pozemky postupuje správca obdobne. Podľa § 16 ods. 1 zákona č. 180/1995 Z. z. o niektorých opatreniach na usporiadanie vlastníctva k pozemkom v znení neskorších predpisov, ak je potrebné v konaní pred súdom alebo orgánom verejnej správy zastupuje fond vlastníkov pozemkov uvedených v odseku 1 písm. b) a c), obdobne postupuje správca. Tzv. nezistený vlastníci je osobitným subjektom občianskoprávných vzťahov, ktorý má procesnú subjektivitu s poukazom na § 61 veta za bodkočiarkou v spojení s § 13 zákona č. 180/1995 Z. z. a to až do okamihu, kedy postavenie tzv. nezisteného vlastníka stratí v dôsledku jeho presnej identifikácie spôsobom predpokladaným zákonom, pričom táto skutočnosť doposiaľ nenastala. Len na základe listiny predloženej žalovaným nemožno presne zidentifikovať, že osoba žalobcov v I. a 2. rade je totožná, tá istá osoba s osobami uvedenými v rozsudku sp. zn. 4C/41/92. Slovenský pozemkový fond v zmysle uvedených zákonných ustanovení nezastupuje tak nežijúce osoby, ale zastupuje neznámych vlastníkov, preto je oprávnený zastupovať v súdnom konaní žalobcov, ktorí sú neznámymi vlastníkmi a je tak oprávneným zákonným zástupcom na podanie žaloby neznámych vlastníkov, v prejednávanej veci žalobcov v 1.- 3. rade. Predmetom žaloby sú pozemky, ktoré sú zapísané na LV č. XXX k. ú. Jasenovce v registri „C“, katastra nehnuteľností. Podľa § 34 ods. 3 zákona č. 330/1991 Zb. pozemkový fond spravuje poľnohospodárske nehnuteľnosti vo vlastníctve štátu a neznámych vlastníkov ustanovené osobitným predpisom a podiely spoločnej nehnuteľnosti vo vlastníctve štátu a neznámych vlastníkov ustanovené osobitným predpisom. Pozemkový fond nakladá s pozemkami neznámych vlastníkov aj s podielmi spoločnej nehnuteľnosti, ktoré sú druhom pozemku evidované v katastri nehnuteľností aj ako lesné pozemky. Obdobne postupuje správca vo veciach lesných pozemkov vo vlastníctve štátu a lesných pozemkov, ktorých vlastníci nie je známy. Z dikcie zákonov lex specialis upravujúcich správu, nakladanie pozemkov je zrejmé, že pozemky, ktoré sú predmetom žaloby parcela KNC č. 374/2, KNC č. 374/4, KNC č. 375/4 sú v správe a nakladaní Slovenského pozemkového fondu a tento je oprávnený k podaniu žaloby. Zákonný zástupca žalobcov požiadal Okresný úrad katastrálny odbor o vyjadrenie, či v parcela KNC Č. 306/22 je spoločnou nehnuteľnosťou. Zároveň zákonný zástupca žalobcov požiadal o vyjadrenie Lesy SR či pristúpi do konania spoločne k podanej žalobe so Slovenským pozemkovým fondom (ďalej len „SPF“) v mene neznámych vlastníkov k podľa názoru SPF neoprávnené vydržaným nehnuteľnostiam v k. ú. X. vydržiteľom - žalovaným Q.. U. E.. Y.. E.. Poukazuje na to, že žalobcovia zastúpení Slovenským pozemkovým fondom sa domáhajú určenia vlastníckeho práva na tom skutkovom základe, že svoje vlastnícke právo nikdy nestratili, pretože žalovaný nespĺnil podmienky vydržania upravené v ods. § 134 Občianskeho zákonníka. Na základe toho sú žalobcovia zastúpení Slovenským pozemkovým fondom oprávnení sa domáhať jeho navrátenia prostredníctvom žaloby o určenie vlastníckeho práva. Jedným zo spôsobov nadobudnutia vlastníckeho práva ako originálny spôsob je vydržanie. Za splnenia zákonom určených podmienok dochádza k nemu zo zákona, pričom tieto podmienky sú stanovené tak, že musia byť splnené kumulatívne. Aj v prípade nesplnenia jednej z podmienok k vydržaniu nedochádza. Oprávnenosť držby je jednou z podmienok nadobudnutia vlastníckeho práva vydržaním tak za minulej právnej úpravy (počnúc obvyčajovým platným na Slovensku do 31. 12. 1950, nasledujúc § 115 a § 116 v spojení s ust. § 145 Občianskeho zákonníka č. 141/1950 Zb., § 135a Občianskeho zákonníka v znení do účinnosti zákona č. 509/1991 Zb. ako aj v súčasnosti § 134 Občianskeho zákonníka v znení od 01. 01. 1992.) Žalovaný v Notárskej zápisnici tvrdí, že jeho právny predchodca nehnuteľnosti nadobudol od pozemnoknižných vlastníkov darom v roku 1948. Pričom nebolo preukázané a ani tvrdené na základe akého titulu matka právneho predchodcu žalobcu mala sporné pozemky nadobudnúť od pôvodných pozemkovoknižných vlastníkov. Na základe doposiaľ nepredloženej darovacej listiny nebolo preukázané, že pôvodní pozemkovoknižní vlastníci vzdali vlastníckeho práva k sporným pozemkom resp. svojho majetku v prospech otca žalobcu. Vzhľadom k tomu, že podľa obvyčajového práva platného na Slovensku do 31. decembra 1950 platil prísny intabulačný princíp, čo znamená, že k prevodu vlastníckeho práva bol nevyhnutný právny dôvod

(napr. písomná darovacia zmluva, ktorá v prejednávanej veci chýba) a úkon ktorým sa prevod dovŕšil. Týmto úkonom bol zápis v pozemkovej knihe, ktorá do účinnosti zákona č. 141/1950 Zb. plnila nielen evidenčnú funkciu, ale aj konštitutívnu, čo znamenalo, že zápisy do pozemkovej knihy mali význam nielen pre zabezpečenie prehľadu a deklarácie istých práv, ale tiež zabezpečovali vznik, zmenu a zánik pozemkovoknižných práv. Tento stav platil do 1. januára 1951, kedy nadobudol účinnosť nový Občiansky zákonník č. 141/1950 Zb. Žalovaný na základe výzvy Slovenského pozemkového fondu o preukázanie a zdokladovanie splnenia podmienok k nadobudnutiu vlastníckeho práva k sporným pozemkom vydržaním pred podaním žaloby a ani v tomto konaní nepreukázal existenciu právneho titulu, na základe ktorého mohol právny predchodca žalovaného ale aj samotný vydržiteľ nadobudnúť presvedčenie, že k pozemkom nadobudol vlastnícke právo. A ak právny predchodca žalovaného nebol ku dňu svojej smrti vlastníkom nehnuteľností, potom ani tvrdenie žalovaného, že následne vlastníctvo nadobudol v zmysle § 460 Občianskeho zákonníka smrťou svojho otca nemôže byť pravdivé. K nadobudnutiu dedičstva nedochádza len na základe smrti poručiteľa, ale zákon okrem iného predpokladá aj to, že dedičstvo po poručiteľovi musí byť prejednané vrátane zistenia okruhu dedičov pripadajúcich do úvahy, podielu k majetku a následne rozhodnuté súdom. Zároveň by musela byť splnená podmienka, že poručiteľ bol ku dňu svojej smrti vlastníkom špecifikovanej nehnuteľnosti. Pretože právny predchodca žalovaného nebol ku dňu svojej smrti vlastníkom sporných pozemkov, tieto nemohli byť predmetom dedičského konania. Slovenský pozemkový fond ako zákonný zástupca žalobcov považuje na základe všetkých uvedených skutočností podanú určovaciu žalobu za dôvodnú a žiada konajúci súd, aby jej vyhovel.

5. K vyjadreniu SPF sa podaním zo dňa 02. 10. 2019 vyjadril žalovaný, ktorý uviedol Slovenský pozemkový fond vo svojom vyjadrení reaguje na jeho námietku aktívnej legitímácie k podaniu žaloby tým spôsobom, že z „neznámych vlastníkov“ vytvoril osobitný subjekt občianskoprávných vzťahov nerešpektujúc Občiansky zákonník. Keďže samotný Slovenský pozemkový fond identifikoval U. E. U. X. E. dátumom narodenia a z odôvodnenia rozsudku tunajšieho súdu sp. zn. 4C/41/92, ktorý v konaní predložil vyplýva, že U. E., K. XX. XX. XXXX zomrela dňa 28. 02. 1956 a X. E., K. XX. XX. XXXX zomrel dňa 02. 01. 1989, tieto osoby už nemajú právnu subjektivitu a teda ani nemôžu byť stranou konania. Slovenský pozemkový fond je oprávnený zastupovať neznámych vlastníkov, avšak to len do času kým nie je preukázané, že tieto osoby už reálne nemajú právnu subjektivitu. Predloženými dôkazmi jednoznačne preukázal dôvodnosť námietky nedostatku aktívnej legitímácie a z uvedeného dôvodu nie je možné žalobe v navrhovanom znení vyhovieť, nakoľko nie je možné založiť právny vzťah k už neexistujúcemu subjektu. K jeho ďalšej námietke, že Slovenský pozemkový fond nie je oprávnený zastupovať neznámych vlastníkov vo vzťahu k lesným pozemkom sa Slovenský pozemkový fond žiadnym relevantným spôsobom nevyjadril. Uviedol iba, že požiadali Okresný úrad katastrálny odbor o vyjadrenie, či sa jedná o spoločnú nehnuteľnosť a že požiadali Lesy SR či pristúpia do konania. Zo samotného výpisu z LV č. XXX. kat. úz. X. vyplýva, že parcela registra C KN č. 306/22 nie je súčasťou spoločnej nehnuteľností. Skutočnosť, že Slovenský pozemkový fond požiadal Lesy SR o pristúpenie do konania iba potvrdzuje jeho argumentáciu, že Slovenský pozemkový fond nie je osobou aktívne legitimovanou k podaniu žaloby vo vzťahu k lesným pozemkom. Pokiaľ ide o ďalšiu námietku Slovenského pozemkového fondu, že do 31. 12. 1950 platil pre nadobudnutie vlastníckeho práva prísny intabulačný princíp, toto žiadnym spôsobom nespochybňuje. Ak by existovali listiny, ktoré by boli zapísané, nebolo by nutné, ako to bolo v jeho prípade, potrebné usporiadať vlastnícke vzťahy formou vydržania. Tak ako som to už popísal, vlastnícke právo nadobudol po svojom právnom predchodcovi, pričom bol dobromyseľným držiteľom uvedených nehnuteľností po dobu dlhšie ako 10 rokov a nikto jeho vlastnícke právo nespochybňoval.

6. Podaním zo dňa 29. 10. 2019 Slovenský pozemkový fond navrhol, aby súd pripustil do konania zákonného zástupcu správcu Lesy SR, š. p. na strane žalobcu.

7. Podaním zo dňa 16. 01. 2020 právny zástupca žalovaného vyjadril nesúhlas s pripustením zákonného zástupcu správcu Lesy SR, š. p. na strane žalobcu z dôvodu, že Civilný sporový poriadok neumožňuje zámenu účastníkov konania tak, ako to umožňoval Občiansky súdny poriadok. Návrhom žalobcu na pristúpenie Lesov SR do konania, žalobca obchádza takúto nemožnosť zámény účastníkov, nakoľko Lesy SR v konaní nebudú vystupovať popri žalobcovi, ale vo vzťahu k lesným pozemkom, by po pripustení pristúpenia do konania, nastúpili na miesto Slovenského pozemkového fondu vo vzťahu k lesným pozemkom.

8. Uznesením 5C/46/2018 zo dňa 08. 06. 2021 Okresný súd Vranov nad Topľou pripustil, aby do konania na strane žalobcu ako ďalší účastník konania, vystupujúci ako zákonný zástupca žalobcov, pristúpil: Lesy Slovenskej republiky, štátny podnik, Nám. SNP 8, 975 66 Banská Bystrica, IČO: 36 038 351 a pripustil zmenu petitu žaloby v zmysle návrhu zástupcu žalobcov zo dňa 29. 10. 2019 v tomto znení: „Súd určuje, že nehnuteľnosti nachádzajúce sa v katastrálnom území X., obec X., okres Vranov nad Topľou, zapísané na LV č. XXX ako parcely registra C KN, parcelné číslo 374/3 o výmere 2673 m² trvalý trávny porast, č.374/4 o výmere 6811m² trvalý trávny porast. č. 375/4 o výmere 120 m² zastavaná plocha a nádvorie sú vo vlastníctve U. E., narodenej XX. XX. XXXX v Jasenovciach, v podiele 1 v správe Slovenského pozemkového fondu, so sídlom v Bratislave, Búdkova 36, 817 15, IČO: 17336345, X. E., narodeného dňa XX. XX. XXXX v Jasenovciach v podiele 1 v správe Slovenského pozemkového fondu so sídlom v Bratislave, Búdkova 36, 817 15, IČO: 17336345, U. W., Y. W. v podiele 2/4 v správe Slovenského pozemkového fondu so sídlom v Bratislave, Búdkova 36, 817 15, IČO: 17336345. Parcelné číslo 306/22 o výmere 618 m² lesný pozemok je vo vlastníctve U. E., narodenej XX. XX. XXXX v Jasenovciach, v podiele 1 v správe Lesy SR, štátny podnik, Nám. SNP 8, 975 66 Banská Bystrica, IČO: 36 038 351, X. E., K. P. XX. XX. XXXX v Jasenovciach v podiele 1, v správe Lesy SR, štátny podnik, Nám. SNP 8, 975 66 Banská Bystrica, IČO: 36 038 351, U. W., Y. W. v podiele 2/4 v správe Lesy SR, štátny podnik, Nám. SNP 8, 975 66 Banská Bystrica, IČO: 36 038 351. Žalovaný je povinný nahradiť zástupcom žalobcu zastúpeným Slovenským pozemkovým fondom a Lesmi SR, štátny podnik náhradu trov konania v lehote 3 dní od právoplatnosti rozsudku.“

9. Súd vo veci pojednával dňa 15. 02. 2022, kde zástupcovia žalobcov uviedli, že na podanej žalobe trvajú v celom rozsahu. Právny zástupca žalovaného uviedol, že taktiež trvá na svojich doterajších vyjadreniach a najmä namieta aktívnu legitimitáciu žalobcov. Následne súd na návrh žalovaného uskutočnil výsluch žalovaného, kde žalovaný uviedol, že sa prejednávajú veci, kedy on ešte nežil. Informácie má od rodičov a príbuzných a taktiež aj písal na pozemkový fond list, kde uviedol, že z čoho vychádzal. Bratranec X. E. a sesternica jeho U., v roku 1948 tak ako 30 alebo 40 rodín odchádzali z Poloni a odchádzali aj s rodičmi. Otec X. E., čiže jeho deda brat a už jeho manželka prvá S. bola nebohá, žil s pani S.. Takže v podstate celá rodinka odišla do toho Poľska. Predtým ešte bratranec daroval tie prejednávané pozemky otcovi s tým, že keď nepochodia tam, tak by sa vrátili a to darovanie by bolo zrušené a užívali by to oni. Otec tieto pozemky užíval až do roku 1952, kedy bol pokus o založenie družstva obci. Mamka podpísala ten vstup do toho roľníckeho družstva, ale roľnícke družstvo sa neuskutočnilo, ale pozemky, ktoré dali, užíval obecný úrad. Sadili tam repu a také, podľa toho ako sa tam riadilo celé. Až potom bol založený štátny majetok, užíval to štátny majetok a po zrušení štátneho majetku predal to JRD Holčikovce, ktoré užívalo JRD Holčikovce v podstate do toho jeho vydržania. Otec mal s JRD uzavretú nájomnú zmluvu. On keď sa vrátil domov, 30 rokov, možno aj viac, nebol doma, vrátil sa domov, pretože otec náhle zomrel a mamka pri tom dedičskom konaní si vybrala žalovaného, že sa má o ňu postarať. S čím súhlasil. No a tak býval v Jasenovciach. A keď sa tam spolu rozprávali, sedeli, tak mamka mu hovorí, že ľudia si vybavujú pozemky, otec pripravoval niečo, ona to nevedela presne, no tak mu dala nejaké doklady. Ona tam žila, takže poznala, ktoré tie pozemky aj užívali. No tak tie materiály pripravil, a išiel normálne právnou cestou za pánom notárom, ktorý spísal záznam. Potreboval ešte potvrdenia od obecného úradu. To doložil. A bolo vydané uznesenie. Odvtedy ho nikto nekontaktoval až potom prišla výzva z Pozemkového fondu, on im odpísal, no a tak je z toho žaloba. Na otázku zástupkyne žalobcov, že v akom vzťahu bola ku žalovanému pani U. W., ktorá je taktiež uvedená na liste vlastníctva, žalovaný uvádza, že o pani U. W. nevie vôbec nič. Vie iba, že stále tieto pozemky užívali jeho právni predchodcovia tak ako to uvádza, ale túto pani U. W. nepozná. Ďalej uviedol, že komisia ROEB uvádza, že č. d. 659 tak ako je uvedené na liste vlastníctva ako nadobudla majetok pani W. U., E. U. a E. X., že v tomto prípade sa nejedná o kúpu ale o dedičské konanie, takže pravdepodobne bola členkou rodiny. Žalovaný na otázku súdu, že kto bola S.K. O. uvádza, že táto Katarína mala za manžela starého otca Q. S., ktorá bola manželkou X. E.. Po smrti Jána si Katarína vzala za manžela Q. E., ktorý bol bratom X. E., ktorý bol manželom Márie. Na otázku súdu, či žalovaný bol jediným dedičom po svojom otcovi uvádza, že má dvoch súrodencov a pri dedičskom konaní mamka, notárovi, no predostrela, že ona chce, žeby ju dochoval. A tak podľa toho potom už rozdelili to dedičstvo. Všetci boli uzrozumení súrodenci. Nikto nemal voči tomu doteraz námietky. A ani z dediny mu nikto nič nepovedal. Takže on žije v tom, že je to všetko právne čisté. Na otázku zástupkyne žalobcov, či po pani U. E. a pánovi X. E. malo prebehnúť nejaké dedičské konanie, žalovaný uvádza, že nevie o tom nič. Žalovaný uvádza, že o nich nič nevie. Vie len že odišli do Poľska, ale potom neudržiavali žiadne kontakty. Na otázku zástupkyne žalobcov, či existuje nejaká darovacia zmluva, keďže žalovaný uviedol, že bratranec jeho otca X. E. daroval nehnuteľnosti jeho otcovi, žalovaný uviedol, že vždy sa hovorilo, že žalobcovia darovali nehnuteľnosti jeho otcovi.

Avšak akou formou, to nevie, nemá o tom žiadne informácie, nakoľko otec zomrel. Ak by v súčasnosti žil, resp. ak by žil v čase, keď sa táto vec riešila, určite by sa ho na to opýtal. Avšak zomrel v roku 2003, takže nevie, či existuje nejaká písomná zmluva. Žalovaný uviedol, že v tom čase odchádzalo 30, 40 rodín a každý takýmto spôsobom daroval nehnuteľnosti, avšak nevie akou formou to bolo. Tak aj rozprávajú ľudia, ktorí ešte žijú, že takto to bolo, že tieto nehnuteľnosti darovali. Na otázku právneho zástupcu žalovaného, či boli podané námietky voči návrhu registra ROEP, resp. či voči rozhodnutiu o schválení bol podaný opravný prostriedok, alebo iným spôsobom sa bránili, zástupkyňa žalobcov uviedla, že nemajú vedomosť o tom, že SPF alebo Lesy SR, š. p. vyvinuli nejakú iniciatívu v tomto smere. Následne uviedli, že správa LESY SR a SPF je daná zo zákona a to bez ohľadu nato, či vyvíjali nejakú snahu v tomto smere alebo nie. Zástupkyňa žalobcov ďalej uviedla, že aj v čase, keď žalovaný vydržoval tieto nehnuteľnosti, tak sa vyžadoval súhlas správy a to bez ohľadu na to, či bola alebo nebola zapísaná v registri. Čo sa týka toho, že či niečo namietali, tak aktuálne touto žalobou teda sa bránia, nakoľko majú zato, že nie je daná nejaká lehota, v ktorej by sa mali brániť. Následne právny zástupca žalovaného uviedol, že nie je možné dávať na ťarchu žalovanému, žeby mal notár nejakým spôsobom pochybiť pri vydávaní notárskej zápisnice o osvedčení o vydržaní. V tom čase bola pasivita SPF a práve nato slúžil register obnovenej evidencie pozemkov, kde SPF, resp. iný správca, mohol namietat' neplatnosť predmetných listín, čo sa tak nestalo. Notárska zápisnica je verejnou listinou, ktorá potvrdzuje skutočnosti, ktoré sú v nej uvedené a je práve na strane žalobcu, aby preukázal opak. Skutočnosť, že notár nejakým spôsobom pochybil, nie je na ťarchu žalovanému, nakoľko notár formou notárskej zápisnice môže vyslovene porušiť právne predpisy, kedy bude drobiť pozemky, resp. drobiť urbár. Napriek tomu tieto listiny už sú platné a sú účinné. A kým nedôjde k ich zrušeniu, je potrebné prezumovať ich správnosť a platnosť.

10. Zo spisu 4C/41/1992, vyplýva, že úmrtné listy U. E. U. X. E., sa v tomto spise nenachádzajú.

11. Súd následne pojednával dňa 12. 04. 2022, kde skonštatoval, že dopĺňa predbežné právne posúdenie o tú skutočnosť, že v ďalšom konaní bude posudzovať aj verejný záujem zástupcov žalobcov.

12. Súd vykonal dokazovanie oboznámením sa so žalobou a prílohami žaloby, a to najmä výpisom z listu vlastníctva č. XXX katastrálne územie X., Notárskou zápisnicou N 271/2008 zo dňa 26. 11. 2008, úmrtným listom Š. E., K.. XX. XX. XXXX, rodným listom X. E., K.. XX. XX. XXXX, potvrdením Obecného úradu Jasenovce, výsluchom žalovaného, vyjadreniami žalobkyne a žalovaného ako aj ostatným spisovým materiálom, a zistil nasledovný skutkový stav:

13. Nehnuteľnosti zapísané v katastrálnom území X., obec X., okres Vranov nad Topľou, zapísané na liste vlastníctva číslo XXX ako parcely registra C KN, parcelné číslo 374/3 o výmere 2673 m² trvalý trávnatý porast, parcelné číslo 374/4 o výmere 6811 m² trvalý trávnatý porast, parcelné číslo 375/4 o výmere 120 m² zastavaná plocha a nádvorie, parcelné číslo 306/22 o výmere 918 m² lesný pozemok boli pôvodne zapísané na nezistených vlastníkov U. E., nar. dňa XX. XX. XXXX v Jasenovciach, v podiele 1/4, X. E., nar. dňa XX. XX. XXXX v Jasenovciach v podiele 1, U. W., rodenú W. v podiele 2/4. Dňa 26. 11. 2008 bola spísaná Notárska zápisnica N 271/2008 notárom JUDr. Štefanom Štefankom, ktorou si žalovaný, Q.. U. E., osvedčením o vyhlásení účastníka o nadobudnutí vlastníctva k nehnuteľnostiam na základe vydržania podľa § 63 zák. č. 323/92 Zb. v znení neskorších predpisov osvedčil vlastníctvo k sporným parcelám, ktoré nadobudol 22. 03. 2003 dedením po svojom otcovi Š. E., ktorý ich nadobudol darom od pozemnoknižných vlastníkov v roku 1948, mimo registračného postupu a oprávnenou dobromyseľnou držbou do r. 1958, kedy boli združené. Vlastníctvo k nehnuteľnostiam tak nadobudol dňom 22. 03. 2003. Žalobcovia zastúpení Slovenským pozemkovým fondom a Lesy SR, š. p. sa podanou žalobou domáhajú, aby súd určil, že uvedené nehnuteľnosti sú vo vlastníctve nezistených vlastníkov, a to: U. E., X. E. a U. W., všetko v správe Slovenského pozemkového fondu a Lesy SR, š. p.

14. Podľa § 126, ods. 1 OZ vlastník má právo na ochranu proti tomu, kto do jeho vlastníckeho práva neoprávnene zasahuje; najmä sa môže domáhať vydania veci od toho, kto mu ju neprávom zadržuje.

15. Podľa § 7 zákona č. 162/1995 Z. z. Katastrálny zákon, kataster obsahuje tieto údaje:

- a) geometrické určenie a polohové určenie nehnuteľností a katastrálnych území,
- b) parcelné čísla, údaje o parcelách registra „C“ evidovaných na katastrálnej mape, údaje o parcelách registra „E“ evidovaných na mape určeného operátu, druhy a výmery pozemkov, súpisné čísla stavieb, údaje o príslušnosti pozemkov k zastavanému územiu obce,2) údaje o druhoch chránených nehnuteľností, o cene nehnuteľnosti a údaje o využívaní nehnuteľností, vybrané údaje na začlenenie

pozemkov do poľnohospodárskeho pôdneho fondu alebo do lesného pôdneho fondu, údaje o bonitovaných pôdnoekologických jednotkách, vybrané údaje na tvorbu a ochranu životného prostredia a vybrané údaje pre iné informačné systémy o nehnuteľnostiach,

c) údaje o právach k nehnuteľnostiam, údaje o vlastníkovi nehnuteľnosti (ďalej len „vlastník“) a o inej oprávnenej osobe, ak ide o fyzickú osobu, meno, priezvisko, rodné priezvisko, dátum narodenia, rodné číslo, a ak ide o cudzinca, iný identifikátor a miesto trvalého pobytu, ak ide o právnickú osobu, názov, sídlo a identifikačné číslo, ako aj údaje o skutočnostiach súvisiacich s právami k nehnuteľnostiam,

d) údaje o základných a podrobných polohových bodových poliach alebo údaje o bodových poliach,

e) sídelné a nesídelné geografické názvy

16. Podľa § 70, ods. 1, 2 Katastrálneho zákona, údaje katastra uvedené v § 7 sú hodnoverné, ak sa nepreukáže opak. Údaje katastra, a to údaje o právach k nehnuteľnostiam, parcelné číslo, geometrické určenie nehnuteľnosti, druh pozemku, geometrické určenie a výmera katastrálneho územia, názov katastrálneho územia, výmera poľnohospodárskej jednotky alebo lesnej hospodárskej jednotky, alebo organizačnej jednotky, údaje o základných a podrobných polohových bodových poliach, údaje o bodových poliach, ako aj štandardizované geografické názvy sú hodnoverné a záväzné, ak sa nepreukáže opak. Záväzným údajom katastra nie je druh pozemku evidovaného ako parcela registra „E“.

17. Podľa § 34, ods. 1 zákona č. 330/1991 Zb. o pozemkových úpravách, usporiadaní pozemkového vlastníctva, pozemkových úradoch, pozemkovom fonde a o pozemkových spoločenstvách v znení neskorších zmien a doplnkov (ďalej „zákon o pozemkových úpravách“), zriaďuje sa Slovenský pozemkový fond (ďalej len „pozemkový fond“). Pozemkový fond je právnická osoba a zapisuje sa do podnikového registra. Sídлом pozemkového fondu je Bratislava. Pozemkový fond môže zriaďovať územné organizačné útvary a určovať ich sídla.

18. Podľa § 34, ods. 2 zákona o pozemkových úpravách, pozemkový fond nie je zriadený na podnikanie. Svoju činnosť vykonáva podľa tohto zákona a osobitných predpisov^{21a}) vo verejnom záujme a z tejto činnosti mu vznikajú práva a záväzky.

19. Podľa § 34, ods. 14 zákona o pozemkových úpravách, pozemkový fond za štát a neznámych vlastníkov koná pred súdom vo veciach nehnuteľností uvedených v osobitnom predpise,⁵) podielov spoločnej nehnuteľnosti uvedených v osobitnom predpise^{23h}) a pozemkov, ktorých vlastník nie je známy, a to aj vtedy, ak vlastnícke právo štátu a neznámych vlastníkov je sporné; obdobne postupuje správca vo veciach lesných pozemkov vo vlastníctve štátu a lesných pozemkov, ktorých vlastník nie je známy.

20. Podľa § 16, ods. 1, písm. b) zákona č. 180/1995 Z. z. o niektorých opatreniach na usporiadanie vlastníctva k pozemkom, fond nakladá podľa tohto zákona a podľa osobitných predpisov³⁰) s pozemkami s nezisteným vlastníkom (§ 13),³³)

21. Prvou otázkou, ktorú súd musel vyriešiť bola procesnoprávna subjektivita, t. j. či boli Slovenský pozemkový fond (ďalej „SPF“) a Lesy Slovenskej republiky, š. p. (ďalej „LSR“) oprávnení podať v mene žalobcov žalobu o určenie vlastníctva, ktorú namietal žalovaný.

22. Zákonodarca v záujme spriechodnenia procesu usporiadania vlastníckych vzťahov k pozemkom a i obnovenia hodnoverného spôsobu evidencie práv k nehnuteľnostiam (ktorý sa v tuzemských podmienkach vytratil prakticky okamžite v súvislosti s opustením intabulačného princípu a strate niekdajšieho významu inštitútu pozemkovej knihy krátko po II. svetovej vojne) ustanovil mechanizmus nakladania SPF a v prípade lesných pozemkov LSR aj s pozemkami dvoch kategórií vlastníkov, majúcimi byť zahrnutými do posledných dvoch zo štyroch zákonom príkladmo vymenovaných súpisov utvárajúcich register obnovennej evidencie pozemkov (1. pozemky, ktorých vlastník je známy, ale ktorého miesto trvalého pobytu alebo sídlo nie je známe podľa čl. I § 8 ods. 1 písm. c/ zákona 180/1995 Z. z. a 2. pozemky, ktorých vlastník nie je známy podľa písmena d/ tu spomínaného zákonného ustanovenia), označenými tiež súhrnným pomenovaním „pozemky s nezisteným vlastníkom“ (tu por. i čl. I § 13 a § 16 ods. 1 písm. b/ zákona 180/1995 Z. z.) a pri takýchto vlastníkoch (resp. pozemkoch), ako aj pri pozemkoch, ktorých vlastníctvo nie je evidované podľa predpisov o katastri nehnuteľností v súbore geodetických informácií a v súbore popisných informácií alebo ak sa nepreukáže inak (čl. I § 16 ods. 1 písm. c/ zákona 180/1995 Z. z.) zákon priznáva nato určenej právnickej osobe oprávnenie na

zastupovanie vlastníkov v konaniach pred súdmi a inými orgánmi verejnej správy (čl. I § 16 ods. 2 zákona 180/1995 Z. z.).

23. Podľa názoru súdu oprávnenie SPF a LSR zastupovať tzv. nezistených vlastníkov nie je dané len počas doby, kým sú títo tzv. nezistení vlastníci zapísaní v registri určeného operátu vo vzťahu ku konkrétnym pozemkom, čo opačným výkladom znamená, že ich zákonom priznané právo zastupovať tzv. nezistených vlastníkov by malo zaniknúť v momente, keď k pozemkom, vo vzťahu ku ktorým svedčilo ich vlastnícke právo, je už zapísané vlastnícke právo inej osoby. Podľa § 13 v spojení s § 8 ods. 1 písm. c/a d/ zákona č. 180/1995 Z. z. Pozemkový fond (a ak ide o lesné pozemky Lesy SR) nakladajú s tými pozemkami, ktoré sa na základe registra obnovenej evidencie pozemkov (ďalej aj „register“) zapíšu do katastra nehnuteľností a zároveň sú pozemkami, ktorých vlastník je známy, ale ktorého miesto trvalého pobytu alebo sídlo nie je známe, alebo ktorých vlastník nie je známy, ktoré zároveň v súhrne označuje ako „pozemok s nezisteným vlastníkom“. Použitím jazykového výkladu teda možno dôjsť k záveru, že Pozemkový fond a Lesy SR nakladajú s tými pozemkami, ktoré sú v čase začatia konania zapísané do katastra nehnuteľností na základe registra, a pri ktorých je zároveň zapísaný vlastník s neznámym miestom pobytu alebo sídla, alebo vlastník, ktorý nie je známy, a tieto subjekty v konaní pred súdom sú Pozemkový fond a Lesy SR oprávnené zastupovať. Vo vzťahu k súdnemu konaniu pôjde potom najčastejšie o konania, ktorých predmetom je zrušenie a vyporiadanie podielového spoluvlastníctva, či určenie vlastníckeho práva, a v ktorých konaniach sú tzv. nezistení vlastníci pozemkov v postavení žalovaných. Zároveň je však potrebné uviesť, že účelom zákona č. 180/1995 Z. z. je nie len, aby nezistení vlastníci svojou neprítomnosťou neblokovali usporiadanie majetkových práv iných účastníkov občianskoprávných vzťahov, ale aj ochrana vlastníckeho práva týchto nezistených vlastníkov. Práve uvedená ochrana práv nezistených vlastníkov vyžaduje taký výklad ust. § 13 v spojení s § 16 ods. 2 citovaného zákona, že SPF (prípadne LSR) sú oprávnení zastupovať aj tých vlastníkov pozemkov zapísaných do katastra nehnuteľností na základe registra, ktorých trvalý pobyt alebo sídlo nie sú známe a tiež aj neznámych vlastníkov, i v konaniach, kde sa tieto subjekty prostredníctvom Pozemkového fondu (a/alebo Lesov SR) domáhajú ochrany svojho vlastníckeho práva k pozemkom zapísaným do katastra nehnuteľností na základe registra, hoci zápis v katastri nehnuteľností v prospech uvedených nehnuteľností, ktorý v minulosti týmto tzv. nezisteným vlastníkom svedčil, už v čase začatia konania svedčí v prospech inej osoby. Nie je totiž možné opomínať, že údaje zapísané do katastra nehnuteľností sa považujú za hodnoverné len kým sa nepreukáže opak (§ 70 zákona č. 162/1995 Z. z.), že úlohou Pozemkového fondu je chrániť verejný záujem (§ 34 ods. 2 zákona č. 330/1991 Zb.), že zastupuje tzv. nezistených vlastníkov aj v prípade ak je ich vlastnícke právo sporné, že rozsudok určujúci vlastnícke právo má deklaratórne účinky a že v prípade platnosti opačného výkladu by ochranu práv tzv. nezistených vlastníkov k nehnuteľnostiam nebolo možné realizovať, nakoľko okamihom zápisu vlastníckeho práva tretej osoby k pozemku by SPF (resp. LSR) stratil oprávnenie tzv. neznámeho vlastníka zastupovať, a teda by zabezpečoval len jednu z funkcií (t. j. aby nezistení vlastníci svojou neprítomnosťou neblokovali usporiadanie majetkových práv iných účastníkov občianskoprávných vzťahov), nie však aj ochrannú funkciu vo vzťahu k vlastníckym právam tzv. nezistených vlastníkov.

24. Na základe vyššie uvedeného súd zdôrazňuje, že Slovenský pozemkový fond a Lesy SR, š. p. má oprávnenie podať žalobu o určenie vlastníckeho práva v zastúpení nezistených vlastníkov, pričom toto jeho oprávnenie vyplýva z ust. § 34 ods. 14 zákona č. 330/1991 Zb. a § 16 ods. 1 písm. b) a ods. 2 zákona č. 180/1995 Z. z. V konaní nebolo preukázané, že nezistení vlastníci stratili právnu subjektivitu, a preto je súd toho názoru, že SPF a LSR mali oprávnenie podať v ich mene žalobu.

25. Zo záveru, že súd považoval žalobcov za subjekt s procesnoprávnou subjektivitou, nemožno automaticky vyvodiť, že sú v spore aj aktívne vecne legitimovaní.

26. Slovenský pozemkový fond (a následným pripustením Lesy SR, š. p.) podal žalobu o určenie vlastníckeho práva k nehnuteľnostiam v mene nezistených vlastníkov nehnuteľností, neoznačených bližšími identifikačnými údajmi, popierajúc správnosť osvedčenia vyhlásenia o vydržaní vlastníckeho práva právnym predchodcom žalovaného spísaného v notárskej zápisnici na Notárskom úrade vo Vranove nad Topľou notárom JUDr. Štefanom Štefankom dňa 26. 11. 2008 pod sp. zn. N 271/2008. V súčasnosti je ako vlastník nehnuteľností, ku ktorým sa žalobcovia domáhajú určenia vlastníckeho práva, zapísaný žalovaný. Z listín doložených do súdneho spisu je možné zistiť, že pôvodne boli ako nezistení vlastníci zapísaní U. E., X. E. a U. W..

27. Zástupcovia žalobcov uviedli, že žalobcovia nemali inú možnosť domôcť sa vlastníckeho práva k spornej parcele len podaním súdnou cestou, čím je daný naliehavý právny záujem žalobou na požadovanom určení. Len žalobou na určenie vlastníckeho práva sa môže odstrániť právna neistota v postavení žalobcov a zosúladiť stav v katastri nehnuteľností so stavom právnym.

28. Otázku aktívnej vecnej legitímácie žalobcu a inštitút subjektu neznámeho (nezisteného) vlastníka je potrebné posúdiť aj zo širšieho hľadiska, interpretujúc skutočný účel a úmysel zákonodarcu (teleologický a logický výklad). Ako už bolo uvedené, záujmom a úmyslom zákonodarcu bolo spriechodnenie procesu usporiadania vlastníckych vzťahov k pozemkom a obnovenia hodnoverného spôsobu evidencie práv k nehnuteľnostiam, ktorý sa vytratil v tuzemských podmienkach prakticky okamžite v súvislosti s opustením intabulačného princípu a straty niekdajšieho významu inštitútu pozemkovej knihy krátko po II. svetovej vojne. Ak bolo úmyslom zákonodarcu vytvorením inštitútu neznámeho vlastníka spriechodniť proces usporiadania vlastníckych vzťahov k pozemkom a obnoviť dostatočne hodnoverný spôsob evidencie práv k nehnuteľnostiam a SPF pri vykonávaní činností zverených mu osobitnými predpismi (zastupovanie nezistených vlastníkov a nakladanie s pozemkami nezistených vlastníkov) má postupovať vždy v súlade s verejným záujmom (§ 34 ods. 2 zákona č. 330/1991 Zb.) bolo povinnosťou Slovenského pozemkového fondu a Lesov SR, š. p. preukázať v konaní, aký verejný záujem sleduje žalobou o určenie vlastníckeho práva k pozemkom v prospech nezistených vlastníkov. Podanou žalobou sa zákonný zástupca nezistených vlastníkov domáha určenia vlastníckeho práva v prospech osôb, o ktorých nevedno, či vôbec žijú, príp. či majú záujem byť vlastníkmi označených nehnuteľností. Vyhovením žalobe o určenie vlastníckeho práva by sa dosiahol pravý opak účelu sledovaného zákonom č. 180/1995 Z. z. usporiadať vlastnícke vzťahy k pozemkom. Je zrejmé, že účelom tejto žaloby je zabrániť, aby žalovaný ostal vlastníkom nehnuteľností, ktoré podľa názoru zástupcu žalobcov nezískal žalovaný zákonom predpísaným spôsobom, avšak súd musí v prípade žaloby o určenie, či tu právo je alebo nie je vždy skúmať, či existuje na takejto žalobe naliehavý právny záujem. Zástupcovia žalobcov v tomto konaní naliehavý právny záujem na nimi požadovanom určení nepreukázali. Nemôže byť daný naliehavý právny záujem na určenie vlastníckeho práva k nehnuteľnostiam, ktorým sa sleduje len navrátenie stavu veci do stavu ante quo, ktorý nezodpovedá požiadavkám na zápis vlastníkov do katastra nehnuteľností.

29. Potreba zavedenia osobitného subjektu neznámych, resp. nezistených vlastníkov vyplynula z potreby v procese usporiadania pozemkového vlastníctva zaviesť čo najefektívnejšie postupy a pravidlá pri usporiadaní pozemkového vlastníctva s ohľadom na poskytnutie rovnakej ochrany vlastníckeho práva všetkým vlastníkom a zákonmi zavedený subjekt neznámych, resp. nezistených vlastníkov bol následne využívaný v ďalších súvisiacich právnych predpisoch za účelom zefektívnenia riešenia vlastníckych vzťahov k pozemkom, resp. nakladania s pozemkami. Cieľom zavedenia špecifického subjektu - nezisteného, resp. neznámeho vlastníka bolo napomôcť pri evidencii a usporiadaní vlastníckych vzťahov, a to aj v súdnych konaniach, pričom nakladanie s pozemkami nezistených vlastníkov a zastupovanie nezistených vlastníkov pred súdmi a inými orgánmi zveril zákon výslovne SPF a v prípade lesných pozemkov LSR. Týmto špeciálnym predpisom je tak zabezpečená spravodlivá ochrana práv a oprávnených záujmov nezistených vlastníkov, a to aj v konaniach pred súdom, aby sa mohol uskutočniť proces, ktorý sa priamo týka práv a oprávnených záujmov neznámych vlastníkov (aby táto osobitná skupina osôb neutrpela ujmu na svojich právach). SPF a LSR pri vykonávaní činností zverených im osobitnými predpismi postupuje vždy vo verejnom záujme a teda aj ustanovenia, vymedzujúce rozsah oprávnenia SPF a LSR konať v prípade pozemkov s neznámym vlastníkom, je potrebné vykladať s prihliadnutím na verejný záujem, ktorým nepochybne je spravodlivé usporiadanie pozemkového vlastníctva a poskytnutie rovnakej ochrany vlastníckeho práva všetkým vlastníkom pozemkov. Potreba zavedenia tohto inštitútu vyplynula najmä zo skutočnosti, že v evidencii vlastníctva nehnuteľností je zapísaných tisíce fyzických osôb, o ktorých možno s istotou tvrdiť, že už nežijú, resp. nie je známe a zistiteľné miesto ich trvalého pobytu, čo spôsobuje problémy pri nakladaní s takýmito nehnuteľnosťami. Zákonodarca preto vytvoril subjekt neznámeho, resp. nezisteného vlastníka, aby takýto subjekt, zo zákona zastúpený SPF a LSR mohol byť sporovou stranou v sporoch vyplývajúcich z vlastníckeho práva k nehnuteľnostiam (napr. spory o zrušenie a vyporiadanie podielového spoluvlastníctva, keď vlastnícke právo patrí neznámemu, resp. nezistenému vlastníkovi). Tento inštitút je podľa názoru súdu opodstatnený predovšetkým vtedy, keď je v evidencii nehnuteľností zapísaný neznámy, resp. nezistený vlastník a je potrebné usporiadať vlastnícke vzťahy k predmetným nehnuteľnostiam. V prejednávanom spore je situácia presne opačná, keď v evidencii nehnuteľností je ako vlastník sporných nehnuteľností zapísaný žalovaný, ktorý nie je ani neznámy ani nezistený vlastníkom a žalobou sa má dosiahnuť,

aby boli ako vlastníci zapísaní žalobcovia označení ako nezistení vlastníci. Takýto postup by bol podľa súdu v absolútnom rozpore so zásadou spriechodnenia procesu usporiadania vlastníckych vzťahov k nehnuteľnostiam a so zásadou potreby v procese usporiadania pozemkového vlastníctva zaviesť čo najefektívnejšie postupy a pravidlá pri usporiadaní pozemkového vlastníctva. Súd nevidí žiaden verejný záujem na tom, aby SPF ako subjekt verejného práva zriadený štátom sponchyboval vlastnícke právo žalovaného, ktoré je zapísané v evidencii nehnuteľností, a žalobou sa domáhal určenia vlastníctva v prospech žalobcov, o ktorých je zásadná pochybnosť, či vôbec existujú, a teda vzniká zásadná otázka, aký je skutočný úmysel a záujem SPF na vedení predmetného sporu. Základným atribútom určovacej žaloby je odstránenie stavu právnej neistoty a vyriešenie právneho postavenia dotknutých strán. V prejednávanej spore by sa vyhovením žalobe dosiahol presný opak, keď by v evidencii nehnuteľností boli ako vlastníci zapísaní žalobcovia označení ako nezistení vlastníci. Súd preto nevidí žiaden rozumný dôvod na to, aby SPF a LSR umelo vyvolával spor a „bojoval“ za subjekty, o ktorých nevedno, či existujú príp. či majú záujem byť vlastníckmi označených nehnuteľností. (porovnaj rozsudok KS v Trnave sp. zn. 10Co/243/2016, rozsudok KS v Banskej Bystrici, sp. zn. 16Co/120/2019).

30. Na základe vyššie uvedených skutočností preto súd žalobu zamietol.

31. Podľa § 251 Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“) trovy konania sú všetky preukázané, odôvodnené a účelne vynaložené výdavky, ktoré vzniknú v konaní v súvislosti s uplatňovaním alebo bránením práva.

32. V zmysle § 255 ods. 1 CSP súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci.

33. Podľa § 262 ods. 1, ods. 2 CSP o nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí. O výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

34. O trovách konania súd rozhodol v súlade s ust. § 255 ods. 1 CSP tak, že úspešný žalovaný má voči žalobcom nárok na náhradu trov konania v plnej výške.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia na Okresný súd Vranov nad Topľou, písomne, v príslušnom počte rovnopisov s prílohami tak, aby sa jeden rovnopis s prílohami mohol založiť do súdneho spisu a aby každý ďalší subjekt dostal jeden rovnopis s prílohami.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh). Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda a dôvody odvolania môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na odvolanie.

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada

mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej. Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Prostriedky procesného útoku alebo prostriedky procesnej obrany, ktoré neboli uplatnené v konaní pred súdom prvej inštancie, možno v odvolaní použiť len vtedy, ak

- a) sa týkajú procesných podmienok,
- b) sa týkajú vylúčenia sudcu alebo nesprávneho obsadenia súdu,
- c) má byť nimi preukázané, že v konaní došlo k vadám, ktoré mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci alebo
- d) ich odvolateľ bez svojej viny nemohol uplatniť v konaní pred súdom prvej inštancie.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona.